

Ministerie van Defensie

Plein 4 MPC 58 B Postbus 20701 2500 ES Den Haag www.defensie.nl

> Retouradres Postbus 20701 2500 ES Den Haag

de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal Plein 2 2511 CR Den Haag

Onze referentie

BS2019013427

Bij beantwoording datum, onze referentie en betreft vermelden.

Datum

Betreft Antwoorden op vragen van het lid Popken (PVV) over een

investering in een zonneauto

Hierbij ontvangt u de antwoorden op de schriftelijke vragen van het lid Popken (PVV) over een investering in een zonneauto. Deze vragen zijn ingezonden op 28 juni 2019 met als kenmerk 2019Z13727.

DE STAATSSECRETARIS VAN DEFENSIE

Drs. B. Visser

Antwoorden op de schriftelijke vragen van het lid Popken (PVV) over het feit dat Defensie liever investeert in een zonneauto dan in veilige Defensie-gebouwen, ingezonden op 28 juni 2019 met kenmerk 2019Z13727.

1.

Bent u bekend met het bericht 'Helft slaapbarakken militairen niet brandveilig: 'Onacceptabel''? ¹

Ja.

2.

Bent u bekend met het bericht 'Defensie investeert in zonneauto Lightyear One'? ²

la.

3.

In hoeverre klopt de berichtgeving dat u niet wil ingaan op de kosten van de brandwachten? Kunt u aangeven hoe dit zich verhoudt met de transparantiebelofte uit de Defensienota 2018? Zo nee, waarom niet?

Ten tijde van een aanbesteding wordt er geen commercieel vertrouwelijke informatie aan de media gegeven.

4.

Kunt u limitatief aangeven hoeveel kosten verband houden met de brandwachten? Zo nee, kunt u dit onderzoeken en de onderzoeksresultaten aan de Kamer mededelen?

Sinds de Kamerbrief over de behoeftestelling voor het project Aanpassing Vastgoed Defensie van 21 januari 2015 (Kamerstuk 33 763, nr. 67) bent u in achtereenvolgende voorgangsrapportages op de hoogte gehouden over de stand van zaken. In de brief over de stand van zaken vastgoed Defensie van 25 april jl. (Kamerstuk 34 919, nr. 35) heb ik u geïnformeerd over de legeringsgebouwen die nog niet aan de nieuwe brandveiligheidseisen voldoen. Om in de tussentijd de veiligheid van het personeel te waarborgen zijn mitigerende maatregelen genomen, onder meer de aanstelling van extra bedrijfshulpverleners (BHV-ers) met een brandwachtfunctie. De Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) was hier als toezichthouder bij betrokken.

De kosten voor BHV-ers voor gebouwen die nog niet voldoen aan de brandveiligheidseisen en die vallen onder het toezicht van de ILT worden gedekt uit het budget voor het project Maatregelen Brandveiligheid Defensie, dat in totaal € 131,9 miljoen bedraagt. De aanschaf van nieuwe brandmeldinstallaties maakt deel uit van het project Aanpassing vastgoed Defensie, waarvoor in totaal

¹ <u>https://www.rtlz.nl/algemeen/politiek/artikel/4754556/barakken-militairen-niet-brandveilig-onacceptabel-ministerie</u>

² https://www.defensie.nl/actueel/nieuws/2019/06/25/defensie-investeert-inzonneauto

€ 304,6 miljoen beschikbaar is. Over de actuele stand van zaken van beide projecten bent u onlangs geïnformeerd in het Defensie Projectenoverzicht.

Later zijn hieraan de gebouwen toegevoegd waarvoor gemeenten het bevoegd gezag zijn en legeringsgebouwen in Duitsland en in het Caribisch gebied. Vanaf 1 augustus worden ook in deze categorieën gebouwen BHV-ers geplaatst, zolang deze gebouwen nog niet voldoen aan de brandveiligheidseisen. De totale kosten voor Defensie voor de inzet van o.a. extra BHV-ers voor de duur van dit project zullen ongeveer € 11 miljoen bedragen.

5.

Kunt u limitatief aangeven welke Defensie-gebouwen niet aan de eisen voldoen? Kunt u ook aangeven welke gebouwen dit zijn, welke eisen zijn overtreden en welke vervolgstappen zijn genomen? Zo nee, kunt u dit onderzoeken en de onderzoeksresultaten aan de Kamer mededelen?

De brief over de stand van zaken vastgoed Defensie van 25 april 2019 bevat de planning van het Project Bouwtechnische Maatregelen Verbetering Brandveiligheid: tussen nu en eind 2021 moeten alle legeringsgebouwen in Nederland, Duitsland en het Caraïbisch gebied aan de brandveiligheidseisen voldoen.

In het Defensie Projectenoverzicht is gemeld dat alle gebouwen vallend onder ILT toezicht eind 2019 zijn aangepast, met uitzondering van een deel van de extra gebouwen als gevolg van de "no regret" maatregel. Deze gebouwen zijn voorzien van brandmeldinstallaties met volledige detectie en hiervoor zijn BHV-ers aangesteld. Fort Erfprins wordt in 2020 gerenoveerd en zal dan aan de nieuwe eisen voldoen.

Ook 78 legeringsgebouwen onder gemeentelijk toezicht, in het Caraïbisch gebied en in Duitsland voldoen nog niet aan de brandveiligheidseisen. De verwachting is dat de gebouwen die vallen onder gemeentelijk toezicht eind 2020 zijn aangepast en eind 2021 de gebouwen in het Caraïbisch gebied.

In de brief over de stand van zaken vastgoed Defensie heb ik u ook geïnformeerd over de voortgang in de uitvoering van brandscans voor de overige 654 gebouwen van Defensie waarvoor volgens het Bouwbesluit een vergunnings- of meldingsplicht bestaat.

6.

Kunt u limitatief aangeven welke klachten en veiligheidsincidenten verband houden met Defensie-gebouwen die niet aan de eisen voldoen? Kunt u ook aangeven waaruit deze klachten en veiligheidsincidenten bestaan, welke gebeurtenissen hieraan ten grondslag lagen en welke vervolgstappen zijn genomen? Zo nee, kunt u dit onderzoeken en de onderzoeksresultaten aan de Kamer mededelen?

Meldingen over onveilige situaties, incidenten en ongevallen die verband houden met infrastructuur worden centraal geregistreerd. Het departementale jaarverslag van het ministerie van Defensie over het jaar 2018 (Kamerstuk 35 200 X, nr. 1) bevat in bijlage 7 het Overzicht van meldingen bedrijfsveiligheid 2018. In 2018 waren er 260 meldingen van voorvallen die betrekking hadden op brandveiligheid en 524 meldingen van voorvallen die samenhingen met de infrastructuur en

installaties.

De meldingen met betrekking tot brandveiligheid liepen uiteen van een werkelijke brand in een gebouw tot een melding van het brandmeldsysteem wegens het gebruik van een tosti-ijzer. De meldingen over infrastructuur/installaties betreffen onder andere slechte werking van kachels, weggewaaide dakpannen en storingen aan installaties.

Hoewel de meldingen zeer divers van aard zijn, is de achterliggende oorzaak vaak langdurig achterstallig onderhoud, zoals al eerder aan uw Kamer is gemeld. In de brief over het Strategisch Vastgoedplan d.d. 4 juli 2019 is uiteengezet welke middelen Defensie dit jaar uittrekt en wat er voor de langere termijn is voorzien en nodig is om de vastgoedportefeuille op orde te brengen.

7.
Kunt u limitatief aangeven hoeveel kosten verband houden met de investering in de zonneauto Lightyear One? Kunt u ook aangeven welke personen deze auto gaan gebruiken en welke rang en functie zij hebben? Zo nee, kunt u dit onderzoeken en de onderzoeksresultaten aan de Kamer mededelen?

De investering in de Lightyear One bedraagt € 144.000,-, incl. BTW. De Lightyear is via de Pool Niet Operationeel Dienstvervoer (PNOD) beschikbaar voor gebruik door iedere Defensiemedewerker.

De reden voor de aankoop van dit voertuig en het monitoren van de karakteristieken en prestaties ervan is, dat Defensie zo uit de eerste hand kennis en ervaring verkrijgt met deze innovatieve manier van het autonoom opwekken van de benodigde energie om te verplaatsen.

8.

Kunt u alle documenten, o.a. voorbereidingshandelingen, externe en interne correspondentie, besluiten, contracten en toezeggingen, verband houdende met de investering in en het gebruik van zonneauto Lightyear One, openbaar maken? Zo nee, waarom niet en hoe verhoudt zich dit met uw inlichtingenplicht en de Wet openbaarheid van bestuur?

Overeenkomstig de inlichtingenplicht van artikel 68 GW informeer ik u in deze antwoorden over de belangrijkste aspecten in de besluitvorming over de zonneauto: de redenen voor deze investering, de kosten van deze investering en het gebruik dat er van deze auto zal worden gemaakt.

9.
Deelt u de mening dat Defensie een dikke leugen verspreidt door te stellen dat de risico's voor militairen aanvaardbaar zijn, terwijl niet alle Defensie-gebouwen zijn gekeurd en de vluchtroutes van opstappende VVD'ers nog sneller zijn? Hoe verhoudt zich dit met uw zorgplicht om proactief de gezondheid van militairen te beschermen? Zo nee, waarom niet?

Nee. Defensie waakt over de veiligheid en de gezondheid van het personeel. Acute situaties worden opgelost. Waar de veiligheid en de gezondheid van het personeel niet kan worden gewaarborgd, gaat Defensie over tot ontruiming of het tijdelijk niet meer gebruiken van gebouwen. Voorbeelden waren de ontruiming van een woontoren van de Trip van Zoudtland kazerne in Breda en van het Walaardt Sacré Kamp in Huis ter Heide en de tijdelijke buitengebruikstelling van het bedrijfsrestaurant het Meeuwennest in Den Helder. Over deze voorbeelden heb ik u eerder geïnformeerd.

10.

Vindt u het niet beschamend en de waanzin ten top dat u met de aanschaf van de Lightyear One zonneauto streeft naar een gezond leefmilieu, terwijl militairen kampen met ziekmakende arbeidsomstandigheden? Zo nee, waarom niet?

De afgelopen decennia zijn er door prioriteitsstellingen in het aanwenden van beschikbare middelen als gevolg van bezuinigingen achterstanden gegroeid, onder andere in het onderhoud van het vastgoed. Inmiddels werken we stap voor stap aan herstel. Tekortkomingen die afbreuk doen aan de veiligheid en de gezondheid van het personeel worden aangepakt.

11.

Vindt u het niet beschamend en krankzinnig dat militairen het moeten doen met onveilige Defensie-gebouwen die lijken op kraakpanden? Zo nee, waarom niet?

De genoemde Kamerbrief over de stand van zaken vastgoed Defensie beschrijft hoe Defensie onveilige situaties proactief aanpakt en voorkomt. Ik herken mij dan ook niet in deze vraag.

12.

Vindt u het niet beschamend en zorgwekkend dat uw wanbeleid niet alleen in strijd is met het beginsel van goed werkgeverschap, maar ook het terrein betreedt van gevaarzettingsdelicten uit het strafrecht? Zo nee, waarom niet?

Nee. De genoemde maatregelen komen juist voort uit het streven om goed werkgeverschap te tonen, ook waar het onderhoud van gebouwen nog te wensen overlaat. Dat gebeurt door voor de korte en de langere termijn geld beschikbaar te stellen en inzichtelijk te maken wat er wordt gedaan tegen de achterstand en de problemen die daaruit voortkomen. Bij gevaarzetting worden noodmaatregelen zoals ontruiming en tijdelijke buiten gebruikstelling genomen.

13.

Bent u bereid de investering in de zonneauto terug te draaien en te stoppen met Europese defensieprojecten, diversiteitsprojecten en de afkoop van Turkse dienstplicht, zodat het vrijgekomen budget kan worden besteed aan fatsoenlijke gebouwen, goed materiaal en betere arbeidsvoorwaarden voor Defensiepersoneel? Zo nee, waarom niet en hoe verhoudt zich dit met uw belofte dat het Defensiepersoneel op nummer 1 staat?

Nee. De redenen voor deze investering zijn vermeld in antwoord 7.

14.

Kunt u deze vragen apart, volledig en desnoods geanonimiseerd beantwoorden zonder gebruik te maken van chicaneuze verweren, drogredenen en Haagse prietpraat? Zo nee, waarom niet?

Ja.